

Gemeenteraad Harderwijk
t.a.v. raadsfracties D66, PvdA
Postbus 149
3840 AC Harderwijk

datum:
ons kenmerk: 02430000206184 / 02430000714347
uw brief van: 10 februari 2025
uw kenmerk:
onderwerp: Beantwoording van schriftelijke vragen over de toegankelijkheid van Harderwijk

Geachte heer Melkert en heer Bos,

Op 10 februari jl. heeft u schriftelijk vragen conform artikel 32 van de organisatieverordening over de toegankelijkheid van Harderwijk ingediend. Dit naar aanleiding van een artikel in de Stentor over de werkgroep Toegankelijkheid waarin zij kritisch zijn op de gemeente. In deze brief beantwoorden wij uw vragen.

Vraag 1:

Hoe kijkt het college naar de kritiek dat er bij diverse projecten kansen gemist lijken te worden als het gaat om het effectief betrekken van de werkgroep?

Antwoord 1:

Het college hecht aan de rol van de Werkgroep Toegankelijkheid en vindt het belangrijk om kansen optimaal te benutten. Daarom hebben we afgesproken dat de werkgroep Toegankelijkheid standaard wordt uitgenodigd bij nieuwe projecten. Dit staat ook in het Handboek Toegankelijkheid openbare ruimte opgenomen. Wat het in de praktijk soms lastig maakt:

- We zitten nog in een overgangsfase. Sommige plannen dateren van vóór de start van de werkgroep.
- Bij nieuwe projecten is het soms lastig om vanaf tekeningen goed in te schatten hoe de situatie er buiten uiteindelijk uitziet. Zowel de werkgroep als de projectleiders leren hier nog in.
- Er is niet altijd één oplossing de juiste. Sommige oplossingen zijn gewenst vanuit de ervaring van een mobiliteitsbeperking maar weer niet vanuit de ervaring van een visuele beperking. We zoeken daarin naar creatieve oplossingen.

organisatie eenheid: Team Samenleving
behandeld door: B.C.J. Does
telefoonnummer: 0341 411 252
bijlage(n): 1

Havendam 56
Correspondentieadres:
Postbus 149
3840 AC Harderwijk
T 0341 411 911
E info@harderwijk.nl
W harderwijk.nl
B NL44 BNGH 0285 0033 13

Om elkaar beter te begrijpen, hebben enkele collega's samen met de werkgroep een ervaringsronde buiten gedaan onder begeleiding van een adviesbureau. Voor veel collega's was het een bijzondere ervaring om met speciale hulpmiddelen te ervaren tegen welke obstakels mensen met een beperking aanlopen.

Het artikel is voor ons wel aanleiding om samen met de werkgroep onze samenwerking te evalueren. Hoe krijgen we de verwachtingen over en weer helder en hoe kunnen we gemaakte afspraken verbeteren?

Vraag 2:

Wat ontzettend jammer is om te zien is dat we eerst nog meededen om de winst van meest toegankelijke gemeente van heel Nederland en nu toch een wat zuinig rapportcijfer halen.

Vraag 2a:

a. Hoe reflecteert het college op de beoordeling dat we nu een krappe voldoende krijgen van de werkgroep, terwijl we 4 jaar geleden nog een gooi deden naar de titel?

Antwoord 2a:

De verkiezing Meest toegankelijke gemeente wordt georganiseerd door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Iedere gemeente doet automatisch mee. Het verloop van de verkiezing wordt onder andere bepaald door hoeveel aandacht je als gemeente aan de verkiezing zelf geeft, hoeveel inwoners betrek je erbij, en hoe ambitieus pakken andere gemeenten dit op? De gemeente Harderwijk ziet het vooral als een kans om het onderwerp onder de aandacht te brengen. Bij de uitslag van de verkiezing in 2021 heeft de gemeente benadrukt dat we lerende zijn en ons bescheiden willen opstellen. Afgelopen verkiezing heeft de gemeente Harderwijk bewust gekozen om hier geen aparte capaciteit op te zetten (er moeten soms keuzes gemaakt worden) en het te beperken tot één persbericht.

Vraag 2b.

Wat is hierin de ambitie van het college voor de komende 4 jaar?

Antwoord 2b:

De ambitie van het college spreekt uit het collegeprogramma 2022-2026, waarin inclusie nadrukkelijk genoemd staat. Onze Verbeteragenda Inclusie richt zich op vier verbeterpunten, waarbij we inclusie breed definiëren: het gaat over alle inwoners voor wie meedoen (tijdelijk) niet vanzelfsprekend is. We leren en verbeteren samen met inwoners vanuit verschillende perspectieven (denk naast de werkgroep Toegankelijkheid aan het inclusienetwerk, de Sociale Adviesraad, Regenboogambassadeurs en sleutelpersonen met een migratie-achtergrond, ouderpanel leerlingenvervoer).

Het meedoen aan de verkiezingen en het halen van de top tien is niet een doel op zich. Het voordeel van deze verkiezing is dat het aandacht genereert voor het onderwerp. Maar dit willen we ook los van deze verkiezingen lokaal bewerkstelligen.

Vraag 3:

Sommige bezwaren vanuit de werkgroep hebben betrekking op beperkingen en uitdagingen die samenhangen met een historische stad. Tegelijkertijd noemen zij ook daar al diverse suggesties als oplossingen. Welke door de werkgroep genoemde knelpunten herkent het college en ziet zij zelf nog andere knelpunten?

Antwoord 3:

De knelpunten die in het krantenbericht zijn genoemd zijn:

- Gestalde fietsen blokkeren de doorgang: we hebben vorig jaar geïnventariseerd hoe het gesteld is met de fietsparkeercapaciteit. Als vervolgstap kijken we hoe we het fietsparkeren kunnen verbeteren. In 2025 voeren we kleine maatregelen uit, het zogenaamde 'laaghangend fruit'. Een voorbeeld is het verbeteren van de fietsenstallingen, zodat fietsen minder snel op de doorgang en/of de geleidelijnen worden gezet.
- Reclameborden blokkeren de doorgang er zijn regels t.a.v. reclameborden en uitstallingen in de binnenstad. Wij herkennen dat niet alle ondernemers de gidslijn als grens hanteren. De gemeente heeft onvoldoende handhaving capaciteit om dit ook actief te handhaven. Inmiddels is een flyer ontwikkeld, die de medewerkers van handhaving kunnen uitdelen.
- Bestrating is hinderlijk (kinderkopjes): dit geldt voor de historische binnenstad, waar aanpassingen lastig zijn zonder het karakteristieke beeld te veranderen. Bovendien zijn de kosten voor dergelijke aanpassingen, zoals op de Vischmarkt, aanzienlijk. Het aanpassen van alle verharding in de oude stad zou miljoenen kosten. Voor het grootste deel van de binnenstad geldt dat alternatieve routes beschikbaar zijn.

In oktober 2024 is in de binnenstad een schouw uitgevoerd met een vertegenwoordiging uit de Werkgroep Toegankelijkheid. Dit heeft een lijst opgeleverd van gewenste aanpassingen. Deze worden momenteel (waar haalbaar binnen de middelen) toegepast. In april 2025 vindt het vervolg op deze schouw plaats.

Vraag 4:

Op welke punten ervaart het college nu uitdagingen/problemen bij het komen tot daadkrachtige uitvoering?

Antwoord 4:

De gemeente pakt het vergroten van toegankelijkheid stapsgewijs (per project in de openbare ruimte) op. Daarnaast vinden ad hoc aanpassingen plaats op basis van signalen van inwoners:

- In het overleg met de Werkgroep Toegankelijkheid worden de doorgegeven signalen besproken en vindt terugkoppeling plaats over de haalbaarheid.
- De Werkgroep Toegankelijkheid heeft een jaarlijks budget ad. € 50.000 (tot en met 2027) dat hiervoor kan worden ingezet. Voorbeelden van de inzet hiervan zijn 'het aanleggen van een pad vanaf de bushalte bij foodcourt naar foodcourt' en 'verlagingen op alle hoeken voor rolstoelen op industrieterrein Tonsel' en aanpassing van de geleidelijn bij het stadhuis. De gemeente houdt voor de werkgroep een lijst bij van hun signalen en wat daarmee gedaan wordt.
- Meldingen van inwoners bij SnelHerstel met betrekking tot toegankelijkheid worden, als dit kleine aanpassingen vergt, ook zoveel mogelijk direct opgepakt.

- Ook bij de diverse buurtschouwen worden meldingen met betrekking tot toegankelijkheid opgehaald.

Binnen de huidige middelen (financiën en capaciteit) is er geen ruimte om dit te intensiveren. Bij sommige onderwerpen spelen ook financiële consequenties een rol. De hele stad in (korte) tijd volledig toegankelijk maken voor iedereen – van inwoners met een visuele beperking en rolstoelgebruikers tot inwoners die baat hebben bij een prikkelarme omgeving – vergt een grote investering. Gezien de bezuinigingen waar we mee te maken hebben, moeten we hierin keuzes maken.

Naast financiële haalbaarheid is ook de praktische uitvoering een uitdaging, bijvoorbeeld vanwege ruimtegebruik. De brug over de Ceintuurbaan is bijvoorbeeld steil voor iemand in een rolstoel, maar is niet eenvoudig aan te passen. Soms zijn voetpaden smal, maar is er niet meer ruimte om ze te verbreden vanwege het behoud van bomen.

Het verbeteren van de toegankelijkheid in de gemeente gaat nu eenmaal stap voor stap: een proces waar we samen aan moeten blijven werken.

Vraag 5:

Een deel van de problematiek hangt ook samen met gedrag, van zowel inwoners (stallen van fietsen etc) alsook ondernemers (plaatsen van materiaal op geleidelijnen).

- a) In hoeverre zijn er gesprekken met ondernemers om dit soort eenvoudig te verhelpen problematiek op te lossen?
- b) Welke kansen ziet de gemeente in bewustwordingscampagne om er zo aan bij te dragen dat iedereen mee kan doen en kan genieten van onze mooie historische (binnen)stad?

Antwoord 5:

Op dit moment is dit nog geen actief gespreksonderwerp in de overleggen met de Binnenstad Ondernemers Harderwijk (BOH). We staan er voor open om dit onderwerp gezamenlijk met de projectgroep Toegankelijkheid onder de aandacht te brengen. Naast de hierboven genoemde flyer gericht op bewustwording kunnen we ook denken aan positieve (belonings)benadering richting de ondernemers.

Vraag 6:

Welke verdere kansen ziet het college voor een inclusief en breed toegankelijk Harderwijk?

Antwoord 6:

Inclusief Harderwijk

Voor een inclusief Harderwijk werkt de gemeente met de Verbeteragenda Inclusie stap voor stap aan vier verbeterpunten. We doorlopen met medewerkers van de gemeente en met externe partners een leertraject. Een inclusienetwerk van inwoners denkt hierin met ons mee. Zie hiervoor bijvoorbeeld de Verbeteragenda Inclusie Harderwijk en Hierden 2023-2026, het jaarverslag 2024 over deze Verbeteragenda en de website www.harderwijk.nl/meedoen.

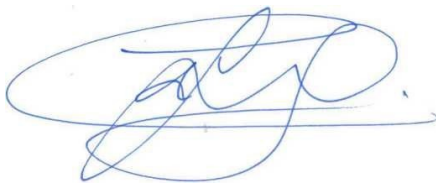
Toegankelijk Harderwijk

Het college is van mening dat we goede stappen zetten. De Werkgroep Toegankelijkheid heeft bijgedragen aan het Handboek Toegankelijkheid en haar positie is binnen de projecten openbare ruimte geborgd. Het budget voor de Werkgroep Toegankelijkheid is ook ondanks de ombuigingen behouden gebleven.. Het college gaat zelf ook jaarlijks met de werkgroep in gesprek. Aandacht voor toegankelijkheid blijft belangrijk. Voor 2025 willen we aan de slag met een actualisering van het Handboek Toegankelijkheid, het realiseren van het openbare toilet bij de Wijde Wellen en het gebruik van pictogrammen in de nieuwe bewegwijzering.

Tegelijkertijd moeten we vooraf wel aangeven dat er soms keuzes gemaakt moeten worden omdat er verschillende belangen spelen. Zo is er aan de ene kant de wens voor meer bankjes voor bezoekers die het nodig hebben om te pauzeren. Aan de andere kant kan dat in de avonduren weer een ongewenste hangplek worden. We onderzoeken creatieve oplossingen. Tot slot hebben we ook te maken met een begrenzing vanwege het budget en capaciteit.

Wij gaan er van uit dat wij hiermee uw vragen hebben beantwoord. Mocht u toch nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met mevrouw B. Does van Team Samenleving (0341 411 252) of b.does@harderwijk.nl.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Harderwijk,

mevrouw F.H.W. de Jong
secretaris

de heer J. Joon
burgemeester